

Valikõppeaine „Karjääriõpetus“

Karjääriõpetus valikaine 8.- 9.klassis

Karjääriõpetuse ainemaht on 1 tund nädalas poole aasta jooksul.

1.1.Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Aineõpetusega taotletakse, et õpilane:

1. teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;
2. arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
3. arendab soovi ja oskust endale eesmärke seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda;
4. kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks;
5. tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kohalikku majanduskeskkonda.

1.2 Õppeaine kirjeldus

Aines karjääriõpetus käsitletakse teemasid, mis kujundab õpilastes valmisolekut tööjõuturul parema rakendatavuse saavutamiseks, iseseisva otsustamisvõime arendamiseks, erinevate elurollide täitmiseks ja elukestvaks õppeks. Karjääriõpetus võimaldab ühiskonna inimressurssi tööturul paremal viisil rakendada, viies inimeste oskused ja huvid kokku töö- ja õppimisvõimalustega.

1.3 Aine õpetus on ülesehitatud nii, et see koosneb kolmest osast:

1. Enesetundmine aitab kujundada enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi. Õpilane õpib ennast tundma. Arenevad suhtlemis- ja õpioskused. Omandatud teadmised ja oskused aitavad ennetada koolist väljalangevust.

2. Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine soodustab sobivate valikute tegemist peale põhikooli lõpetamist. Õpilane oskab märgata muutusi töömaailmas ja väärtustada elukestvat õpet.
3. Planeerimine ja otsustamine. Õpilasel arenevad planeerimisoskus ja teadlikkus otsuste vastuvõtmisel. Kujuneb oskus kasutada karjääriinfo materjale.

2. Ainekava

2.1. Õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

1) Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel

Õpitulemused

Õpilane:

1. analüüsib enda isiksust;
2. eristab oma tugevaid ning nõrku külgi ja seostab neid erinevatel kutsealadel töötamise eeldustega;
3. kasutab eneseanalüüsi tulemusi karjääri planeerimisel.

Õppesisu

Isiksusomadused: temperament ja iseloom. Isiksusomadused: väärtused, vajadused, emotsioonid. Isiksusomadused: võimed, huvid ja üldised ehk ülekantavad kompetentsid ja kutsespetsiifilised kompetentsid. Minapilt ja enesehinnang.

2) Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel

Õpitulemused

Õpilane:

1. teab tööturu üldist olukorda, prognoose ja vajadusi, erinevaid ettevõtluse vorme;
2. teab kutseid ja ametid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi;
3. oskab leida infot tööturu kohta;
4. teadvustab ennast tulevase töötajana;
5. teab haridustee jätkamise võimalusi, oskab näha hariduse ja tööturu vahelisi seoseid.

Õppesisu

Muutuv tööturg: tööturu hetkeolukord, trendid, arengusuunad, prognoosid, tööandjate ootused, töösuhteid reguleerivad õigusaktid. Muutuv tööjõuturg: tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev õpe, töemotivatsioon. Majandustegevusalad, kutsed, ametid,

kutsestandardid: elukutsete ja ametite liigitamine. Soorollid ja müüdid. Haridustee: erialad, haridussüsteem, formaalne ja mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed.

3) Planeerimine ja otsustamine

Õpitulemused

Õpilane:

1. teab karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestab nendega karjäärivalikute tegemisel;
2. suudab otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega;
3. kasutab vajaduse korral karjääriteenuseid (karjäärinõustamine, karjääriinfo vahendamine, karjääriõpe);
4. teadvustab erinevate elurollide ja -stiilide seoseid tööga;
5. omab teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks;
6. saab aru oma vastutusest karjääri planeerimisel.

Õppesisu

Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: otsustamine ja seda mõjutavad tegurid, otsustamisraskused, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid, sundvalikud, muutustega toimetulek, karjääriinfo, karjäärinõustamine. Isikliku karjääriplaani koostamine: elukestev õpe, karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriplaani koostamine, edu, elurollid, elulaad, õpimotivatsioon, omavastutus, kandideerimisdokumendid.